

Jaarverslag 2018

In het Meerjarenplan 2017-2022 staat dat het bestuur van het IVN Oost-Achterhoek jaarlijks in een jaarverslag verantwoording aflegt over de belangrijkste ontwikkelingen en gebeurtenissen die in het afgelopen jaar hebben plaatsgevonden.

Onderstaand gaan we puntsgewijs in, op wat er ter uitvoering van het Meerjarenplan, in 2018 is gebeurd.

De tekst uit het Meerjarenplan staat in een kader en is *cursief* en in een kleiner corps weergegeven.

De volgorde van de verschillende werkgroepen is gelijk aan de volgorde in het Meerjarenplan.

Bestuur

Het bestuur doet wat een bestuur behoort te doen: de dagelijkse gang van zaken regelen en coördineren. Daarnaast worden vele bijeenkomsten en vergaderingen bezocht om actuele ontwikkelingen te volgen en er eventueel op te reageren. Naast bovenvermelde activiteiten organiseert het bestuur een aantal keer per jaar bijzondere bijeenkomsten zoals de nieuwjaarsreceptie en de Algemene Leden Vergadering. Daarnaast worden er projecten opgepakt als: project waterzuivering Neede en scholenproject Berkelland.

De Nieuwjaarsbijeenkomst werd dit jaar gehouden in De Noasman te Beltrum en werd door veel leden bezocht. Onder het genot van een hapje en een drankje hebben wij elkaar “alle goeds” toegewenst voor het nieuwe jaar. Het was een plezierige bijeenkomst.

Op 20 maart 2018 kwam de Algemene Leden Vergadering in de Kruidenhof bijeen.

In 2018 kwam het Bestuur met de Coördinatoren 6 x bij elkaar. Voor de “pauze” met en na de “pauze” zonder Coördinatoren. Het Bestuur heeft hiermee de beoogde “efficiëntie-slag” gemaakt.

In januari 2018 is het opleidingsteam NGO 2019-2020 van start gegaan. We hopen dat de nieuwe NGO in januari 2019 van start kan gaan en weer een nieuwe lichter Natuurgidsen aflevert.

In februari heeft onze afd. deelgenomen aan Het Gastheer voor het Landschap. Hiervoor was veel belangstelling. We hopen op een mooie samenwerking met de ondernemers die hieraan hebben deelgenomen.

In maart hebben wij ism de NMA een verkorte Natuurcursus georganiseerd. Dit waren 6 theorie-avonden en 6 praktijk-ochtenden. Ook hiervoor was zeer veel belangstelling.

Ondanks intensieve wervingsinspanningen krijgen wij geen kandidaten die de PR & Promotie op wil pakken. Dit is ook de reden dat wij niet hebben deelgenomen aan Het Lenteweekend in De Kruidentuin. Incidenteel worden deze taken door verschillende bestuursleden ingevuld.

In juni was er een open dag van De Kronenkamp, wij hebben daar met een promotiestand gestaan.

De afgelopen jaren is er twee keer per jaar regio-overleg met de andere Achterhoekse IVN-afdelingen: Zutphen, Noord-Midden Achterhoek en de Oude IJsselstreek. Dit begint steeds beter te draaien. We wisselen informatie uit en weten elkaar te vinden als dat nuttig is. Vanuit de regio hebben we een afgevaardigde in het hoogste orgaan van de 'Vereniging IVN': de Landelijke Raad. Sinds 2013 is dat ons bestuurslid Jan Dirk Focker.

Belangrijke onderwerpen die in het verslagjaar in de Landelijke Raad speelden zijn:

- Stappenplan voor het omgaan met kwetsbare personen door vrijwilligers.
- Verbreden van het draagvlak voor natuureducatie door samenwerking, onder andere met KNNV en Veldwerk Nederland
- Versterking rol Landelijke Raad
- Mogelijkheden voor ondersteuning afdelingen met (leden)administratie en financiën.

In het schooljaar 2017/2018 verzorgde het IVN mede de natuureducatie op basisscholen in Berkelland. Op meerdere Scholen met een totaal van ± 1500 leerlingen zijn via dit scholeneducatieproject met de natuur in aanraking te komen. Het was wederom een groot succes, waarmee de naamsbekendheid van het IVN wordt bevorderd!

De jeugd heeft de toekomst! We mogen van harte hopen dat we naar verloop van tijd deze jongeren als instroom mogen begroeten.

De Bestuurssamenstelling is nu als volgt;

Jacqueline Borgers-Collou	Voorzitter (Deze functie is per maart 2019 vacant)
Tel. 0545-479997	jborgers-collou@hetnet.nl
Vice Voorzitter	Vacant
Henk Wiggers (Per mei 2017)	Secretaris
Tel. 06-20120995	ivn-oostachterhoek@chello.nl
Ron Krabben (Per mei 2017)	Penningmeester
Tel. 0544-372612	r.krabben2@upcmail.nl
André Hendriks	Lid
Tel. 0544-352043	a.hendriks85@hotmail.com
Anke Hollink	Lid
Tel. 0545-291109	johnenankehollink@hetnet.nl
Jan Dirk Focker	Lid
Tel. 0544-487469	jandirk@focker.eu
Kay ten Barge	Lid
Tel. 0545-473690	kaytenbarge@gmail.com

Tenslotte.

In 2018 zijn 29 leden bijgeschreven en 5 vertrokken. Daarmee komt het totaal aantal leden per 31 december 2018 op 192 leden waarvan 17 Huisgenootleden en 2 Ereleden.

Landelijk betalende leden 20. Incasso door afdeling zelf 157 leden, contributie is € 24,00 huisgenootleden betalen 11,00 Donateurs betalen minimaal € 11,00 en dat zijn er 13.

Op 31 december 2017 had de IVN-afdeling Oost-Achterhoek 165 leden (waarvan 2 ereleden), 21 landelijke leden en 16 donateurs.

De contributie voor leden bedroeg in het verslagjaar € 24,00 en donateurs dienden minimaal € 11.—bij te dragen.

Al met al was 2018 voor onze afdeling weer een jaar waar met voldoening op mag worden teruggezien!

Februari 2019,

Bestuur IVN Oost-Achterhoek

De Jaarverslagen van de werkgroepen over 2018.

Werkgroep De Gentiaan (Werkgroep coördinator Frans Bomer)

Ons verenigingsblad draagt de naam van het prachtige plantje dat hier in de buurt nog sporadisch voorkomt (klokjesgentiaan). Het blad verschijnt drie maal per jaar en wordt gevuld met nieuws en achtergronden betreffende de afdeling. Ieder lid kan kopij aanleveren. De Gentiaan is een belangrijk onderdeel van de communicatie vanuit de afdeling met de leden.

Het afdelingsblad De Gentiaan verscheen dit jaar drie maal.

Frans Bomer was de coördinator, met Marco Boekelder als zijn rechterhand.

De vaste medewerkers waren dit jaar weer Els van Dijk, Auke Hoekstra en Kees de Rooij.

Gelukkig werd er ook met enige regelmaat kopij ingezonden door andere IVN-leden. Hopelijk zal dit in 2019 ook het geval zijn, vanwege het aantal advertentiepagina's is een omvang van 24 pagina's wenselijk. Jos Kleine Punte verzorgde de distributie naar de bezorgers voor het laatst. Vanaf 2019 zal Henk Wiggers dit verzorgen.

De Gentiaan werd bezorgd door Truida Hooisma, Frans en Gertrude Bomer in Eibergen en door Johnny en Anke Hollink en Tonnie Klein Breteler in Neede. Ben en Henriëtte ter Braak bezorgden de 1^e uitgave in Lichtenvoorde, de andere 2 uitgaven werden door de nieuwe bezorger Laurens Wildenburg bezorgd. Jetty Rodenburg deed de bezorging in Groenlo en onze nieuwe bezorger Gerrit Heusinkveld doet dit per december 2018 in Aalten en Bredevoort.

Monique Molendijk bezorgde de Gentiaan in Beltrum. Henk Wiggers zorgde voor de postverzending van de Gentiaan en de bezorging van het blad bij nieuwe leden.

De Gentiaan aan de andere afdelingen, de KNNV Oost-Achterhoek en de landelijke IVN werd digitaal verzonden. De digitale verzending werd verzorgd door Frans Bomer.

December 2018, Frans Bomer.

Werkgroep Wandelingen (Werkgroep coördinator André Hendriks)

Iedere 3e zondag van de maand verzorgt de werkgroep Wandelingen vanaf 14.00 uur een natuurwandeling. Onder leiding van natuur-gidsen worden telkens andere mooie plekken in onze omgeving bezocht en onderzocht. Daarnaast kan de werkgroep ook nog andere wandelingen en zelfs fietstochten organiseren. De data van deze wandelingen en fietstochten staan in onze jaarfolder, de Gentiaan en op de website. Ook via de lokale en regionale media worden deze bekend gemaakt.

De activiteiten van de groep wandelingen.		Aantal deelnemers
Januari	Doorstapwandeling in Eibergen.	36
Februari	Groen Hessenwegen Aalten	71
Maart	Leemputten Groenlo	23
April	Oude zandwegen Winterwijk	51
Mei	Vragenderveen ging niet door	
Juni	Grijzeveld Lievelede	22
Juli	Vogels rond de Kieft	21
Augustus	Needse achterveld Neede	50
September	Water in de wijk Neede	30
Oktober	Paddenstoelen Winterswijk	30
November	Toke- Wekk Beltrum	24
December	Daar lig een verhaal	71

2018 was een mooi wandeljaar, goede opkomst mooie ontmoetingen en natuurbeleving.

Alle gidsen bedank.

December 2018, André Hendriks.

Werkgroep Landschapsbeheer (Werkgroep coördinator Johnny Hollink)

De werkgroep Landschapsbeheer gaat actief in de natuur aan de slag. Het geologisch natuurpad op de Needse berg wordt door deze groep onderhouden. Daarnaast behoren het onderhoud van bospercelen en het knotten van wilgen tot de werkzaamheden. In de periode van oktober tot en met april is de werkgroep iedere eerste zaterdag van de maand van 9.00 tot 12.00 uur aan het werk. Daarnaast worden er doordeweeks op een middag ook nog wel klussen opgepakt. De werkzaamheden geschieden deels tegen een vergoeding vanuit de gemeente Berkelland. Jaarlijks is de werkgroep actief in de organisatie van de Natuurwerk- dag, die in samenwerking met Staatsbosbeheer op het Needse Achterveld wordt gehouden.

De werkgroep landschapsbeheer bestaat momenteel uit 22 enthousiaste vrijwilligers, die werkzaam zijn voor de Gemeente Berkelland, Staatsbosbeheer en Natuurpark De Kronenkamp. Het afgelopen jaar zijn enkele vrijwilligers gestopt om gezondheid redenen, en ondanks diverse inspanningen komt er geen nieuwe aanwas in de werkgroep.

Johnny Hollink is coördinator van de werkgroep.

Iedere eerste zaterdag van de maand is er een werkochtend van 09.00/12.00 uur. Om alle werkzaamheden af te krijgen wordt er door de week, op woensdagmiddag extra gewerkt. Deze middag is van 13.30/16.00 uur en altijd in overleg met de werkgroep leden.

Elke derde donderdag van de maand is er een werkdag op Natuurpark De Kronenkamp. Ook hier dragen leden van de werkgroep, samen met andere vrijwilligers hun steentje bij.

Tijdens de werkmomenten voor gemeente en SBB is er tijd voor een gezellige koffiepauze. De koffie wordt verzorgd door Nel de Haas en Gertrude Bomer.

In 2018 zijn de volgende werkzaamheden verricht:

Januari	Wilgen knotten in Rekken en starten met het wilgen knotten Eibergen. Ook was er een werkdag De Kronenkamp.
Februari	Vervolg wilgen knotten Eibergen. Werkdag De Kronenkamp. Onderhoud Diaconiebos Eibergen en opschonen heide Needse Achterveld.
Maart	Afronden wilgen knotten Eibergen en weer een werkdag De Kronenkamp.
April	Onderhoud Geologisch pad De Needse Berg.
Mei	Gesprek gemeente over de aanbesteding knotwerkzaamheden 2019. Extra werkochtend Needse Berg na stormschade en werkdag De Kronenkamp. Etentje met de medewerkers, als dank voor het vele werk dat ze voor de werkgroep hebben verricht
Juni	Werkdag De Kronenkamp.
Juli	Start zomer snoei wilgen in de gehele gemeente - totaal 6 dagdelen. Extra opdracht gemeente- wilgen knotten aan de Brokersweg in Geesteren.
Augustus	Werkdag De Kronenkamp.
September	2 Extra werkdagen op De Kronenkamp. Onderhoud Geologisch natuurpad De Needse Berg. 3 Dagdelen het Needse Achterveld, onderhoud heide gebied SBB.
Oktober	Start knotseizoen 2018/2019 Ruurlo- Hulshofweg. Wilgen knotten buitengebied Ruurlo. Onderhoud Diaconiebos Eibergen en werkdag De Kronenkamp.
November	Wilgen knotten in Geesteren & Gelselaar. Werkdag De Kronenkamp.
December	Laatste wilgen in Gelselaar geknot en een extra opdracht gemeente wilgen knotten aan de Schuppelijk- Gelselaar. Werkdag De Kronenkamp. Onderhoud groen van de omgeving van de vleermuisobjecten aan de N18 voor de SVDN.

ALLE MEDEWERKERS WEER HEEL VEEL DANK VOOR INZET EN ENTHOUSIASME.

December 2018, Johnny Hollink.

Werkgroep Promotie (De functie van Werkgroep coördinator is vacant)

De werkgroep Promotie geeft informatie tijdens evenementen: de nationale natuurwerkdag, de open dagen van de Kruidenhof in samenwerking met Groei en Bloei, de Needse kerstmarkt en diverse andere evenementen. Daarnaast wordt er voor leden en donateurs jaarlijks een busreis georganiseerd. Er wordt tevens in ruime mate aandacht besteed aan publiciteit, onder andere door middel van de uitgifte van folders en persberichten.

Voor alle wandelingen en thema avonden gaat er een persbericht uit. Soms werden de ingezonden persberichten maar gedeeltelijk in de media opgenomen. Daarnaast hebben wij een mooie folder waarin alle activiteiten in staan.

Werkgroep Vleermuizen (Werkgroep coördinator Anke Hollink)

Sinds 2001 beheert de werkgroep Vleermuizen een zelf gebouwde vleermuizenkelder in Neede. Ook elders worden onderkomens voor de vleermuis gerealiseerd. In de maanden mei tot en met oktober worden er vleermuisexcursies verzorgd. Onze vleermuizenwerkgroep is zeer nauw gelieerd aan de Stichting 'Vleermuizendorp Neede'.

De werkgroep bestaat uit de volgende leden: Arie Kornegoor, Auke Hoekstra, Kevin Collins, Kay ten Barge, Erika Ordeman(2^e coördinator) Anke Hollink(coördinator) en in 2018 toetredend Hans Berndsen.

Een aantal IVN gidsen maakt ook deel uit van de Stichting Vleermuizendorp Neede. In 2018 vonden er geen rondleidingen plaats op de expositieruimte van voormalig bibliotheek de Meijer, dit was vanwege sluiting van het gebouw in verband met de verhuizing van de bibliotheek. De werkgroepleden verzorgen veldexcursies en gaan met de aanwezige belangstellenden op zoek naar vleermuizen met behulp van de bat detector.

In januari 2018 vond weer de jaarlijkse telling in de vleermuiskelder in Het Vleer plaats. Zoals altijd ging het ook nu weer om aanwezige Grootoor vleermuizen.

In 2018 zijn de volgende werkzaamheden verricht:

Januari	Start van de gesprekken met Rijkswaterstaat over het beheer en onderhoud van de vleermuisonderkomens aan de Groenloseweg (vleermuiskelder) & Olden Eibergsedijk (garage)in Eibergen. Deze zijn ter compensatie geschikt gemaakt voor vleermuizen in verband met de aanleg nieuwe N18.
Februari	De vleermuiswerkgroep krijgt een mail van Studiegroep Leudal e.o. (Limburg) In verband met het inrichten van een wisseltentoonstelling ter nagedachtenis aan Eugene Dubois, een groot natuuronderzoeker en o.a. in het bezit van vleermuisonderkomens. Op advies van Vlegel, vleermuiswerkgroep Gelderland, doen zij een beroep op de SVDN, om hen te helpen een tentoonstelling in te richten .Vier mensen van de studie groep brengen een bezoek aan de expositie om zich te oriënteren op de inhoud en de mogelijkheden voor het Leudal museum. Omdat we zelf geen gasten meer kunnen ontvangen gaat volgens afspraak de expositie in het geheel naar Haalen van 12 april t/m 30 augustus. Werkgroepleden zijn verschillende dagen bezig de expositie te ontmantelen en te verpakken voor transport.
Om op natuurpark De Kronenkamp een vleermuiswinterverblijf te realiseren ontvangt de Stichting een cheque van 6000 euro uit het SBNL Fonds.
Maart	Start van de Boekenweek en staat in het kader van de Natuur. Op uitnodiging van de bibliotheek geven SVND & het IVN een gezamenlijke ochtend over Vleermuizen en Natuurrijk tuinieren.
April	Ontmanteling van de vleermuisexpositie afgerond en gereed gemaakt voor vervoer naar Limburg.

Mei	Excursie camping Lolotte	58 deelnemers.
	Excursie Hof van Moeder Aarde	60 deelnemers.
Juni	De vleermuiswerkgroep is te gast in Haelen, (het Leudal) waar we de “geleende” wisseltonoonstelling bezoeken en een excursie krijgen op Landgoed De Bedelaar van Eugene Dubois. We bezichtigen daar o.a. de vleermuistoren, de ijskelder en de uilentoren. Buurtmarkt op Natuurpark De Kronenkamp, waar de vleermuiswerkgroep aanwezig is met een mobiele vitrine en een stand waar vleermuiskasten getimmerd kunnen worden, voor eigen tuin of het natuurpark. Deze verkopen goed en aan het einde van de dag zijn bijna alle pakketten verwerkt. Een aantal bezoekers heeft een kast voor het park gemaakt, die hier een plek zullen krijgen. (het timmerwerk werd begeleid door mensen van de werkgroep Landschapsbeheer)	
Augustus	Excursie camping Lolotte	154 bezoekers
	Excursie camping Lolotte	56 bezoekers.
	Op alle camping excursies beginnen met een power point presentatie, waarin de bezoekers informatie krijgen over de leefwijze van het mysterieuze leven van de vleermuis. Activiteit op Natuurpark De Kronenkamp in verband met de Europese nacht van de Vleermuis.	
September	Excursie camping Tamaring (Ruurlo) 30 bezoekers (Vakantieweek voor senioren.)	
December	Onderhoud vleermuislocaties en omliggende natuur (locaties Rijkswaterstaat) met hulp van medewerkers Landschapsbeheer.	

In 2018 heeft de vleermuiswerkgroep diverse bijeenkomsten gehad om met elkaar te bespreken hoe we samen met het IVN inhoud kunnen geven aan de Vleermuisactiviteiten op Natuurpark De Kronenkamp.

Ook waren er in 2018 weer meldingen van inwoners van Berkelland, die “overlast” hadden in of om de woning van Vleermuizen. Werkgroepleden brachten een huisbezoek en zochten samen met de bewoners naar aanpassingen, die zowel voor de bewoners als de vleermuizen bevredigend waren.

December 2018, Anke Hollink.

Website (Werkgroep coördinator Frans Bomer)

Enkele mensen zijn belast met het actueel houden van de website. In het digitale tijdperk wordt het steeds belangrijker dat onze afdeling digitaal goed voor het voetlicht wordt gebracht. Op de startpagina vindt u de actuele berichten en wanneer u doorklikt kunt u de achtergrondverhalen lezen.

De webmaster is natuurlijk afhankelijk van het regelmatig aanleveren van verslagen (tekst en foto's) van activiteiten en verdere nieuwsberichten.

In 2018 is de aanlevering van verslagen van zowel wandelingen als thema-avonden wel verbeterd ten opzichte van 2017, maar het kan nog beter.

Vanaf 1 december is het beheer van de website overgenomen door Fred Groothuis (de webmaster van IVN Haaksbergen). Het adres voor toezending van kopij etc. is onveranderd: webmasterivnoostachterhoek@gmail.com

Zodra er zich iemand uit de eigen afdeling geroepen voelt om als webmaster te gaan fungeren, wordt het beheer door Fred weer overgedragen.

Gegadigden gelieve contact op te nemen met de secretaris.

December 2018, Frans Bomer

Werkgroep Thema avonden (Werkgroep coördinator Hans Berndsen)

*Deze werkgroep organiseert in ons grote verzorgingsgebied jaarlijks enkele thema avonden afwisselend in Groenlo, Eibergen, Neede, Lichtenvoorde en Winterswijk.
Voor deze thema-avonden worden deskundige sprekers benaderd.*

Jaarverslag Thema avonden 2018 (i.s.m. KNNV-Oost-Achterhoek).

NB: aantal belangstellenden is het aantal betalende bezoekers, er is geen onderscheid gemaakt tussen leden IVN/KNNV en niet-leden.

Sprekers en onderwerpen waren van een hoge kwaliteit.

Eind 2018 heeft Lies Jacobs de Coördinatie van deze werkgroep op zich genomen.

Januari	Antibiotica in de veeteelt/ziekte van Lyme door Ben Boschker Zonnebrinkkerk - Winterswijk	30 Belangstellenden
Februari	Kruiden en de Kruidenhof te Mallum door Regina Hermus Den Diek - Lichtenvoorde	9 Belangstellenden
Maart	Deelerwoud/Planken Wambuis door Martien Friens De Huve - Eibergen	9 Belangstellenden
April	Communicatie in de natuur door Atze Oskamp Zonnebrinkkerk - Winterswijk	28 Belangstellenden
Mei	Ontwikkeling vogelstand door Robert Kwak Den Diek - Lichtenvoorde	23 Belangstellenden
Juni	Waterkunstwerken door Mark Tiellemans De Huve - Eibergen	5 Belangstellenden
September	Steenuil door Ronald van Harxen Zonnebrinkkerk - Winterswijk	53 Belangstellenden
Oktober	Vogeltrek is afgelast, de vrouw van de spreker was ziek Den Diek - Lichtenvoorde	
November	Waterkwaliteit door Gert Jan van der Veen De Huve - Eibergen	15 Belangstellenden
December	Botanische revolutie door Norbert Peer Zonnebrinkkerk - Winterswijk	25 Belangstellenden

Conclusie:

De gemiddelde bezoekgraad in Winterswijk is 34, in Lichtenvoorde 16 en in Eibergen een schamele 10. Omdat de zaalhuur en de consumpties in Eibergen aan de hoge kant zijn, ongeveer het dubbele van de andere locaties, zal dit ook het komende jaar een blijvende verliespost zijn.

December 2018, Hans Berndsen. (Ex-coördinator)

Werkgroep Planten in hun omgeving (Werkgroep coördinator Jan Dirk Focker)

Dit is voor het IVN Oost-Achterhoek een nieuwe werkgroep en staat dus nog niet in het Meerjarenplan.

Het IVN Oost Achterhoek en de KNNV Oost Achterhoek organiseerden ook afgelopen jaar met succes plantenexcursies voor eigen leden. Doel is meer kennis over planten te krijgen. Daarnaast willen we meer te weten komen over waarom planten nu juist op een bepaalde plek groeien en kijken we naar de samenhang in het landschap.

Plantenwerkgroep,

De excursies worden georganiseerd door Fred Bos en Louis Jan van den Berg van de KNNV en Els van Dijk en Thea Croese van het IVN. Ed Grotenhuis (KNNV) en Jan Dirk Focker maken ook deel uit van de werkgroep.

Het gaat de werkgroep niet alleen om bijzondere planten. Het is ook verrassend om te zien wat een 'gewone berm' voor variatie te bieden heeft. Naast de excursies was er ook gelegenheid om te determineren in de zogenaamde 'werkstee' bij KNNV-organisator Fred Bos aan de Bochtsestraat 49 in Winterswijk. Er is een 'groepsapp' waarop onder andere foto's van de gevonden planten worden gedeeld.

Vier excursies,

Er waren dit jaar oorspronkelijk vijf excursies gepland. De excursies hadden elk een eigen thema met bijpassend excursiegebied. Die naar het Needse Achterveld op 29 juli ging vanwege droogte en hitte niet door. Onderstaand een korte impressie van de vier excursies.

Voorjaarsflora,

Op vrijdag 27 mei (Koningsdag) gingen we met ongeveer 12 personen naar het Tenkinkbos en liepen de Ratumse beek af tot aan de grens met Duitsland. Heksenkruid, muskuskruid en goudveil werden onder andere gespot. Maar we kwamen ook de Tauvlinder en de Beekprik tegen.

Bloeiende bermen,

Op zaterdag 26 mei waren ongeveer 7 personen present bij landgoed 't Wolink in Haarlo. Thema was bloeiende bermen. Er waren onder andere salomonszegel, Koningsvaren, Dalkruid en Dubbelloof te bewonderen.

Bos/heide,

Het Stelkampsveld werd door 8 personen bezocht. Ondanks de toen al beginnende droogte vonden we er gevlekte orchis, Wolfsklauwmos, Schorpioenmos, Stijve Moerasweegbree en Kleine Boomkikkertjes.

Heide/veenmos

Ook 8 personen waren er op 2 september bij de excursie naar de Muggenhoek in Winterswijk. Onder andere Moeraskartelblad, bloeiende Blauwe knoop en de Araneus quadratis (groen spinnetje) kwamen langs.

December 2018, Jan Dirk Focker

Beleef de natuur